

Publicerad 2013-11-20, 17:00

Hyggesfritt skogsbruk skapar balans

Bildtext: Endast ekonomiskt mogna träd märks tydligt för effektiv avverkning.

I ett skogsområde vid fäboden Vålarna norr om Maggås i Orsa har familjen Uhlås en egen skog sedan många generationer. Den grönskande mossan ger känslan av en sagovandring i en varierad skog med tallar och grannar i ett inbjudande landskap. Under flera år har vi satsat på ett uthålligt hyggesfritt skogsbruk, säger Sven Uhlås när tidningen gör ett besök.

Sven rödmarkerar de träd som ska gallras bort och skalar bort lite bark på tallar som är viktiga att sparas som evighetsträd medan han visar runt på området som han själv har vuxit upp i sedan 80-talet.

Efter att Sven arbetat utomlands med skiktat skogsbruk i både Bolivia och Tanzania började han och brodern Erik att utveckla det hyggesfria skogsbruket på sin mark. Det gick så bra att de startade ett företag för fem år sedan med rådgivning och kursverksamhet. Enligt Sven är den naturliga skogen artrik, oregelbunden och ferskiktad.

– Där finns det träd i olika dimensioner, höjder och varierande åldrar. Dessutom förekommer naturliga plantor som behöver den naturliga miljön för att växa och må bra.

Han nämner att den naturliga skogens självproducerande utformning ger en större motståndskraft mot extremväder och skadeangrepp från insekter och svampar. Näring, vatten och sol får utrymme när träd, mogna för avverkning, tas bort.

Småplantor och yngre träd får möjlighet att växa till sig i skuggan av andra större träd.

– Det skapar en jämn årsringstillväxt, större andel kärnved, bättre kvistansättning och därmed virke av god kvalitet och högt ekonomiskt värde.

Sven Uhlås pekar på att en gallring med sunt förnuft ger möjlighet för en bra balans mellan volymtillväxt, kvalitetsdaning och inväxning av nya träd av önskad sort.

På magra och torra marker är det gynnsammare med glesare avstånd mellan tallar, som behöver stora mängder med sol. Däremot trivs granen bättre i skugga.

– Är den naturliga vegetationstypen en blandskog med stort lövinslag, är det bästa att bygga vidare på det, säger Sven.

Svens råd är:– Spara evighetsträd, som utgör en viktig biologisk livsmiljö både under och efter sin levnad och avverka endast ekonomiskt mogna träd.

Hyggesfritt skogsbruk är inte alldeles okontroversiellt. Sven Uhlås är medveten om att det finns kritiker inom det konventionella skogsbruket.

– Det är viktigt att veta vilka träd som ska plockas bort för att skogen ska förnyra sig själv på ett naturligt sätt. Det är mycket svårare än ett konventionellt skogsbruk med slutavverkningar.

Hans Olander

hans.olander@dt.se